

Л. Є. Азарова

Л. А. Радомська

А. С. Стадній

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ТАБЛИЦЯХ І СХЕМАХ

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

Л. Є. Азарова, Л. А. Радомська, А. С. Стадній

**УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ
У ТАБЛИЦЯХ І СХЕМАХ**

Навчальний посібник

**Вінниця
ВНТУ
2018**

УДК 811.161.2(075)

A35

Рекомендовано до друку Вченою радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України (протокол № 16 від 22.06.2017).

Рецензенти:

Н. М. Павликівська, доктор філологічних наук, професор

Н. Б. Іваницька, доктор філологічних наук, професор

Т. М. Пустовіт, кандидат філологічних наук, доцент

Азарова, Л. Є.

A35 **Українська мова за професійним спрямуванням у таблицях та схемах** : навч. пос. / Л. Є. Азарова, Л. А. Радомська, А. С. Стадній. – Вінниця : ВНТУ, 2018. – 176 с.

Матеріали посібника укомплектовано згідно з програмою курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів нефілологічних спеціальностей денної форми навчання. У посібнику у формі таблиць і схем подано узагальнений теоретичний опис сучасного ділового мовлення: норм і стилів української літературної мови, документознавства, мистецтва публічних виступів, індивідуальних та колективних форм професійного спілкування тощо. Матеріали у легкій та доступній формі допоможуть студентові підготуватися до занять, заліку чи іспиту з дисципліни, оскільки передають зміст усіх тем, передбачених для аудиторного вивчення.

Навчальний посібник призначено для студентів нефілологічних спеціальностей, які вивчають курс «Українська мова (за професійним спрямуванням)», викладачів, а також охочих самостійно підвищити рівень знань з українського фахового мовлення.

УДК 811.161.2(075)

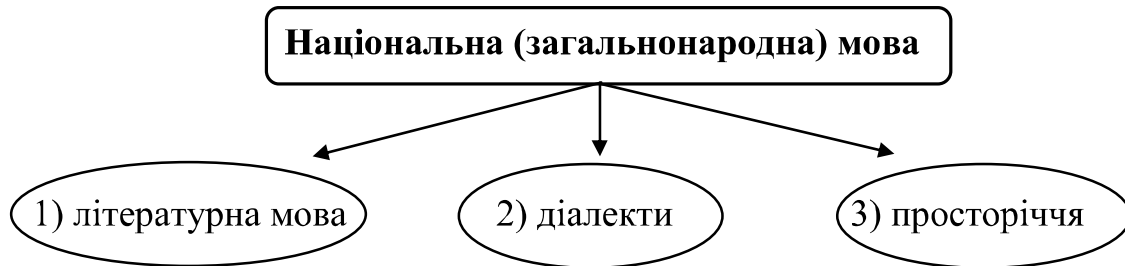
© ВНТУ, 2018

ЗМІСТ

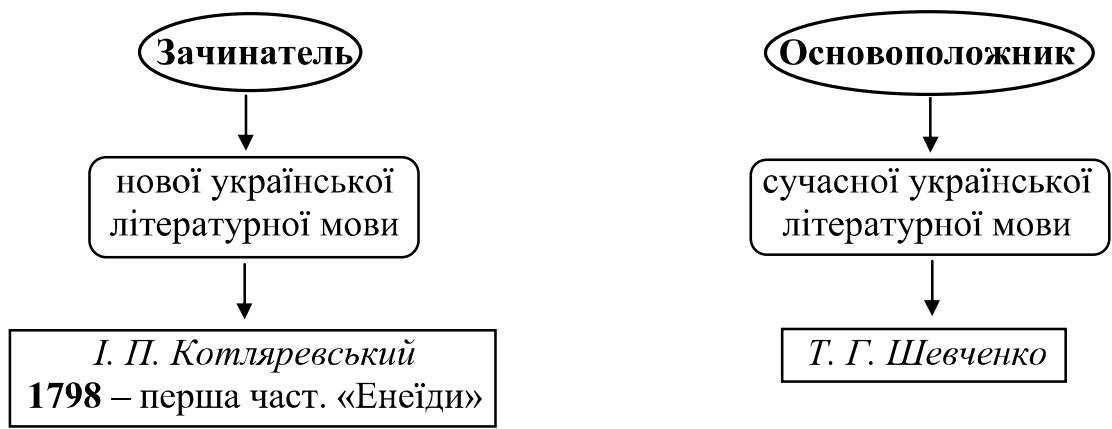
1	Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки та форми літературної мови. Діалекти.....	5
2	Мовні норми сучасної української літературної мови.....	9
3	Мовний стиль. Функціональні стилі сучасної української літературної мови.....	10
4	Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони та етапи спілкування.....	11
5	Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Класифікація документів. Національний стандарт України.....	16
6	Вимоги до оформлювання документів. Реквізити. Вимоги до змісту та розташування реквізитів. Оформлення сторінки. Заява. Обливості оформлювання. Реквізити. Види заяв.....	20
7	Публічний виступ. Підготовка до публічного виступу. Види публічного мовлення. Жанри публічних виступів.....	34
8	Промова. Доповідь.....	41
9	Дискусія. Презентація	44
10	Лекція.....	49
11	План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці. Автобіографія. Резюме.....	56
12	Лексичні засоби української мови. Багатозначні слова, омоніми, пароніми, синоніми.....	64
13	Фразеологічні засоби української мови. Походження, ознаки фразеологізмів, уживання їх у різних стилях мови.....	70
14	Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева та вузькоспеціальна термінологія. Термінологія обраного фаху. Професійна лексика. Професіоналізми в різних сферах спілкування.....	75
15	Різновиди службових записок. Доповідна й пояснювальна записки. Реквізити.....	78
16	Доручення. Розписка. Види, реквізити, особливості оформлення.....	82
17	Інформаційні документи. Службовий лист. Класифікація листів. Реквізити листа, їхнє оформлення.....	87
18	Розпорядчі документи. Наказ. Види наказів. Особливості оформлення наказів щодо основної діяльності та особового складу.....	90

19	Документи з господарсько-договірної діяльності. Договір. Види договорів. Трудовий договір. Реквізити. Особливості оформлення.....	92
20	Документи з господарсько-договірної діяльності. Трудова угода. Контракт. Особливості оформлення та використання.....	95
21	Документи колегіальних органів. Протокол. Види протоколів. Витяг із протоколу. Реквізити. Особливості оформлення.....	98
22	Інформаційні документи. Оголошення. Запрошення. Види, особливості оформлення.....	101
23	Види усного ділового спілкування. Функції та види бесід. Ділова бесіда. Довідка. Особливості оформлення. Реквізити.....	104
24	Телефонний етикет. Візитна картка. Особливості оформлювання.....	109
25	Етикет ділового спілкування керівника з підлеглим. Співбесіда з роботодавцем.....	114
26	Форми колективного обговорення професійних проблем. Збори як форма прийняття колективного рішення. Нарада.....	122
27	Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Науково-технічний текст як засіб комунікації...	129
28	Жанри наукового стилю української мови. Реферат як жанр академічного письма, складові реферату. Основні вимоги до виконання та оформлювання курсової, бакалаврської робіт.....	133
29	Жанри наукового стилю української мови. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті.....	139
30	Довідково-інформаційні документи у сфері науки й техніки. Анотація. Мовні засоби. Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці.....	143
31	Проблеми перекладу і редагування наукових текстів. Форми й види перекладу. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклади. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською.....	152
32	Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань. Оформлення покликань на джерела інформації в наукових працях. Бібліографічний список.....	158
33	Електронні документи. Особливості створення та використання. Етикет Інтернету. Культура спілкування в чатах	163
	Додаток А.....	171
	Література	174

<i>Тема 1</i>	Поняття національної та літературної мови. Найістотніші ознаки та форми літературної мови. Діалекти
---------------	--

Літературна мова – це оброблена майстрами слова, унормована форма загальнонародної мови, яка в усному і писемному її різновидах обслуговує культурне життя народу, усі сфери його суспільної діяльності [5:5].

ЛІТЕРАТУРА

1. Азарова Л. Є. Українське ділове мовлення. Частина I : навч. посіб. / Л. Є. Азарова, Н. Й. П'яст. – Вінниця : ВНТУ, 2007. – 232 с.
2. Азарова Л. Є. Професійне спілкування науково-технічних працівників і студентів інженерних спеціальностей : навч. посіб. / Азарова Л. Є., П'яст Н. Й., Іванець Т. Ю. – Вінниця : ВНТУ, 2008. – 189 с.
3. Абрамчук О. В. Методичні рекомендації до дисципліни «Українська мова за професійним спілкуванням» для студентів 3–4 курсів із спеціальностей денної і заочної форм навчання / О. В. Абрамчук. – Вінниця : ВНТУ, 2008. – 43 с.
4. Бюлетень ВАК України. – № 5. – 2009. – С. 26–30.
5. Глущик С. В. Сучасні ділові папери : навч. посіб. / Глущик С. В., Дияк О. В., Шевчук С. В. – К. : Атіка, 2005. – 544 с.
6. Ділова українська мова : навч. посіб. / за ред. О. Д. Горбула. – К. : «Знання», КОО, 2004. – 222 с.
7. Зубков М. Г. Сучасна українська ділова мова : підручник / М. Г. Зубков – 3-тє вид., доп. – Х. : Торсінг, 2005. – 448 с.
8. Михайлюк В. О. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. / В. О. Михайлюк – К. : Професіонал, 2005. – 496 с.
9. Погиба Л. Г. Українська мова фахового спрямування : підручник / Погиба Л. Г., Грибіниченко Т. О., Голіченко Л. М. – К. : Кондор-Видавництво, 2012. – 350 с.
10. Пономарів О. Д. Сучасна українська мова : підручник / О. Д. Пономарів, В. В. Різун, Л. Ю. Шевченко та ін. ; за ред. О. Д. Пономаріва. – К. : Либідь, 2001. – 197 с.
11. Український правопис / НАН України. – К. : Наукова думка, 2008. – 240 с.
12. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. – 3-тє видання, виправлене і доповнене / Шевчук С. В., Клименко І. В. – К. : Алеута, 2012. – 696 с.

Навчальне видання

**Лариса Євстахіївна Азарова
Людмила Анатоліївна Радомська
Алла Сергіївна Стадній**

**Українська мова
за професійним спрямуванням
у таблицях та схемах**

Навчальний посібник

Рукопис оформлено Л. Азаровою

Редактор В. Дружиніна

Оригінал-макет виготовлено О. Ткачуком

Підписано до друку
Формат 29,7×42¼. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк.
Наклад 50 (1-й запуск 1-20) пр. Зам. № 2018-

Видавець та виготовлювач
інформаційний редакційно-видавничий центр.
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Хмельницьке шосе, 95,
м. Вінниця, 21021.
Тел. (0432) 65-18-06.
press.vntu.edu.ua;
E-mail: kivc.vntu@gmail.com.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009 р.